

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 30 april 1890, kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af §§ 72 och 73 riksdagsordningen.

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 228, har herr *Ljungman* erinrat derom, att Riksdagens år 1886 församlade revisorer för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1885 funnit sig i berättelsen öfver granskningen af statsverket på anförda skäl »böra ifrågasätta, huru vida icke den ändring i nu gällande bestämmelser angående revisionen af stats-, banko- och riksgäldsverken borde vidtagas, att två delegationer af revisorer ärligen af Riksdagen utsåges, den ena med samma antal medlemmar som Riksdagens nuvarande revisorer, för granskning af statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning, och den andra, med något mindre antal ledamöter, för granskning af riksbankens och riksgäldskontorets förvaltning».

Motionären anser, att den sålunda af nämnda revisorer framhållna uppfattningen än mer vunnit i styrka, derigenom att dels statsverkets förvaltning i särskildt vissa dess delar ytterligare ökats och dels riksbankens affärsverksamhet icke allenast vidgats, utan nu äfven synes komma att i en föga aflägsen framtid omfatta landets hela förseende med banksedlar, hvilket allt naturligen påkallar ökade krafter för den nödiga granskningens verkställande. En ändring af grundlagens bestämmelser rörande Riksdagens revisorer hör ock, enligt motionärens åsigt, till följd af sjelfva sakens natur helst företagas samtidigt med den nu förestående ändringen af grundlagsstadgandena rörande riksbankens styrelse och förvaltning, på det att icke den vidgade bankverksamheten till äfventys måtte under någon tid förblifva i saknad af en fullt tillräcklig kontroll från Riksdagens sida, hvilken

ökade kontroll tydligen lämpligast bör hafva inträddt och vunnit stadga redan innan riksbankens affärsverksamhet fått svälla ut till hela dess åsyftade vidd.

På grund af hvad han sålunda anfört, hemställer motionären,

det Riksdagen måtte antaga nedanstående förslag till ändring af §§ 72 och 73 riksdagsordningen, att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 72.

Å hvarje lagtima riksdag förordnas revisorer till ett antal af tolf för att enligt regeringsformen och särskild instruktion granska statsverkets och till ett antal af åtta för att enligt särskilda instruktioner granska riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning. Revisorerne förordnas för hvar år och utses för hvardera revisionen till halfva antalet af hvardera kammaren. Hvarje revision skall omfatta ett års afslutade räkenskaper. Revisionsförrättningarna taga sin början å dag, som i instruktionerna bestämmes, och skola inom två månaders tid vara fullbordade.

Revisorerne välja sjelfve för hvardera revisionen inom sig ordförande, hvilken eger afgörande röst, derest vid omröstning rösterna i något fall äro lika.

De anmärkningar, som revisorerne finna sig befogade att i sina berättelser till Riksdagen framställa, skola, sedan förklaringar deröfver inkommit, af näst följande lagtima riksdag öfverlemnas till vederbörande utskotts granskning och vidare behandling.

§ 73.

På samma gång och på lika sätt, som fullmäktige och revisorer enligt föregående två paragrafer utses, tillsätts jemväl suppleanter, att vid inträffande förfall för dem träda i deras ställen, nemligen för fullmäktige i riksbanken tre, för fullmäktige i riksgäldskontoret likaledes tre och för hvarje års revisorer sex för hvardera revisionen.

Utskottet anser att, äfven om, såsom motionären synes antaga, en betydande utvidgning af riksbankens verksamhet inom en föga aflägsen framtid skulle kunna förväntas i sammanhang med ifrågasatt omorganisation af riksbankens styrelse och förvaltning, detta dock ej bör föranleda, att för det närvarande någon förändring af grundlagen i den af motionären föreslagna rigtningen vidtages. Först sedan det visat sig, i hvad mån riksbankens verksamhet kan komma att ökas, torde skäl vara för handen, att anordna den ytterligare kontroll öfver riksbanken, som på grund af de förändrade förhållandena kan blifva erforderlig. Till dess att detta lämpligen kunnat ske, lemnar, enligt utskottets åsigt, den granskning af riksbankens verksamhet, som enligt gällande bestämmelser utöfvas ej mindre af Riksdagens revisorer än äfven, under riksdagarne, af bankoutskottet, tillräcklig säkerhet för att icke den vidgade bankverksamheten under någon tid kommer att sakna betryggande kontroll från Riksdagens sida.

Under sådana förhållanden och då enligt utskottets förmenande icke inom riksdagen den uppfattning gjort sig gällande, att antalet af de af Riksdagen, jemlikt 72 § riksdagsordningen, utsedde revisorer är för ringa, för att de skulle kunna på ett fullt tillfredsställande sätt fullgöra den granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som enligt grundlagen och särskilda instruktioner nu åligger dem, får utskottet hemställa,

att herr Ljungmans förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 30 april 1890.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.
